แบบจีน การตัดกระดาษ

อรพรรณ พัฒนวานิชชัย*
โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม ส.ล.ท.

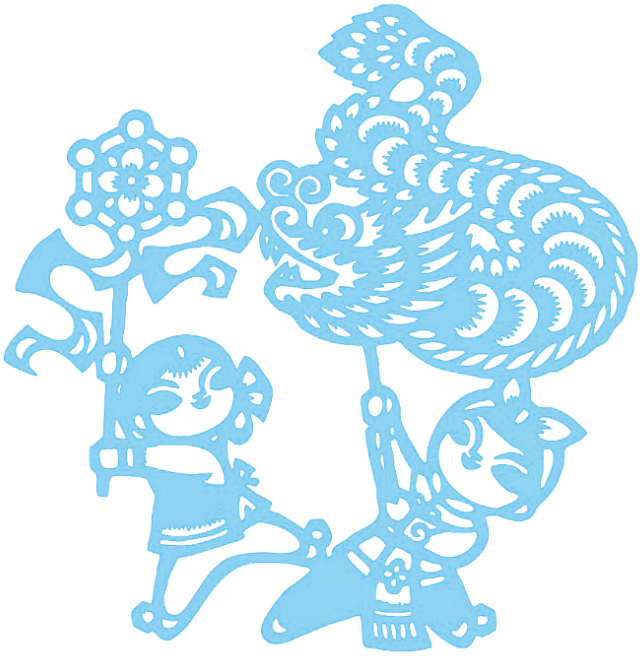

ศิลปการตัดกระดาษแบบจีน 剪纸 jiǎnzhǐ **(เจี๋ยน จื่อ)** 刻纸 kèzhǐ **(เค้อ จื่อ)** 窗花 chuānghuā **(ฉวง ฮวา)** 纸面 zhǐmiàn **(จื่อ เมี้ยน)** มีประวัติความเป็นมายาวนานมากกว่าสองพันปี ถือกำเนิดขึ้นครั้งแรกในสมัยซีฮั่น ในยุคที่ยังไม่มีการคิดค้นกระดาษ ชาวจีนจะใช้วัสดุเป็นแผ่นบาง ๆ 薄 báo **(ป๋าว)** แทนกระดาษ เช่น แผ่นโลหะบางๆ หนังสัตว์ ผ้า หรือแม้กระทั่งใบไม้ โดยวิธีที่ทำให้วัสดุเหล่านั้นเกิดลวดลายขึ้นก็คือการแกะสลัก แคะ สลัก เมื่อปี ค.ศ.1967 ได้มีการค้นพบกระดาษตัดแบบจีน 2 แผ่น ที่หลุมศพในเมืองซินเจียง 新疆 xīnjiāng **(ซิน เจียง)** โดยศิลปะการตัดกระดาษแบบจีนนี้ทำมาจากใบปอ 麻料 máliào **(ม๋า เลี่ยว)** ซึ่งถือเป็นหลักฐานชิ้นสำคัญที่ถูกค้นพบ การตัดกระดาษแบบจีนมีทั้งการใช้กรรไกร 剪刀 jiǎndāo **(เจี่ยน ตาว)** การใช้มีดแกะสลัก 刻刀 kèdāo **(เค้อ ตาว)**

เนื่องจากประเทศจีนประเทศที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ ดังนั้น จึงทำให้เกิดสภาพภูมิประเทศของแต่ละเมืองที่ต่างกันออกไป ทางแถบตะวันตกเฉียงใต้ของจีนนั้น อากาศจะค่อนข้างชื้นและมีฤดูฝนช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน ซึ่งสภาพอากาศที่ค่อนข้างชื้น จึงทำให้กระดาษเสื่อมสภาพได้เร็วและขึ้นราได้ง่าย ชาวจีนในแถบตะวันตกเฉียงใต้นี้จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับกระดาษที่ตัดแบบจีนมากนัก หากเสื่อมสภาพแล้วก็จะทำการตัดแผ่นใหม่ขึ้นมาแทน ซึ่งต่างจากทางชาวจีนแถบตะวันออกที่มีสภาพอากาศแห้ง ฝนตกน้อย ด้วยปัจจัยทางภูมิอากาศเหล่านี้ จึงทำให้กระดาษที่ตัดแบบจีนนั้นเสื่อมสภาพได้ช้ากว่า ทำให้ชาวจีนแถบตะวันออกนั้นให้ความสำคัญกับการตัดกระดาษจีนอาจเป็นเพราะปัจจัยเหล่านี้จึงทำให้พบกระดาษที่ตัดแบบจีนมากที่เมืองซินเจียงก็เป็นได้

ศิลปะการตัดกระดาษแบบจีนสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การใช้การใช้กระดาษแบบสีเดียวเรียบๆ ที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไป จะเป็นสีแดงสีเดียวและการใช้กระดาษหลากสี เพื่อเพิ่มสีสันให้กับงานตัดกระดาษ การตัดกระดาษแบบจีนในสมัยต่างๆ อาทิ สมัยราชวงศ์ถังได้มีการนำแผ่นกระดาษที่ตัดแบบจีนนำมาทำเป็นแม่พิมพ์เพื่อใช้ในการพิมพ์ลายลงบนพื้นผ้า สมัยราชวงศ์ซ่ง กระดาษเริ่มเป็นที่นิยมแล้ว จึงมีการนำกระดาษมาตัดเป็นลวดลายต่างๆ เพื่อเป็นของขวัญ หรือนำไปประดับตามหน้าต่าง โคมไฟ 灯 dēng (เติง) เพื่อความสวยงามอีกด้วย นอกจากนี้ที่เมือง 江西 jiāngxī (เจียง ซี) ยังได้มีการนำลวดลายจากการตัดกระดาษแบบจีนมาใช้เพื่อพิมพ์ลายลงบนเครื่องเคลือบดินเผา 陶瓷 táocí (เถ๋า ซื่อ) อีกด้วยและหลังจากการนำเครื่องเคลือบดินเผาเหล่านี้ไปผ่านความร้อนก็จะทำให้เกิดลวดลายที่สวยงามยิ่งขึ้น

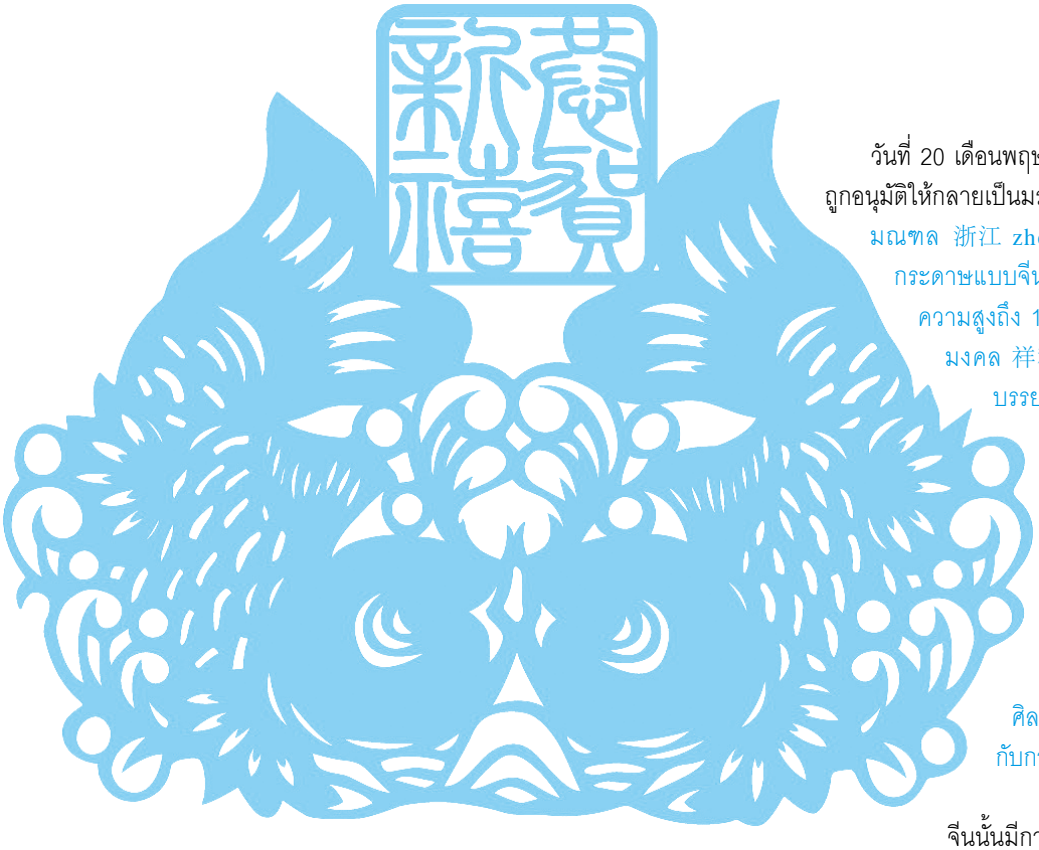

วันที่ 20 เดือนพฤษภาคม ปี 2006 ศิลปะการตัดกระดาษได้ถูกอนุมัติให้กลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและในปี 2010 นี้ ทางมณฑล 浙江 zhéjiāng (เจ้อ เจียง) ได้จัดให้มีการตัดกระดาษแบบจีนเป็นรูปเสือซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก มีความสูงถึง 10 เมตร กว้าง 7 เมตร เพื่อความเป็นสิริมงคล 祥和 xiánghé (เซี่ยง เห่อ) และเพื่อเพิ่มบรรยากาศให้เต็มไปด้วยความปิติยินดี 喜气 xǐqì (สี่ ชี่) เพื่อต้อนรับปีเสือ ศิลปะการตัดกระดาษนั้นไม่เพียงแต่เพื่อใช้ในการประดับตกแต่งบ้านเรือน เป็นของขวัญที่มอบให้แก่กันแล้ว ยังถือเป็นการสะท้อนเรื่องราวความเป็นมาของแต่ละยุคสมัยได้อีกด้วย นอกจากนี้แล้วยังสะท้อนให้เห็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่นำศิลปะการตัดกระดาษแบบจีนไปประยุกต์ใช้กับการพิมพ์ลายต่างๆ ให้สวยงามยิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่าศิลปะการตัดกระดาษแบบจีนนั้นมีการพัฒนามาหลายยุคหลายสมัย จนถือได้ว่าเป็นงานฝีมือชั้นสูงอย่างหนึ่งของจีนที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก เพราะต้องอาศัยความชำนาญและประณีต บรรจง ผสมผสานกับจินตนาการในการตัดฉลุและเจาะลวดลายต่างๆ ออกมาเป็นผลงานที่ทรงคุณค่าจนถึงทุกวันนี้ TPA news

ในสมัยราชวงศ์หมิงและชิง ถือได้ว่าการตัดกระดาษแบบจีนนั้นได้รับการพัฒนาอย่างถึงขีดสุดทำให้การตัดกระดาษแบบจีนเป็นที่แพร่หลายโดยเฉพาะกับชาวบ้านที่มักจะนำกระดาษที่ตัดเป็นลวดลายสวยงามมาประดับตามประตู หน้าต่าง ตู้ เป็นต้น นอกจากนี้หญิงสาวในสมัยนั้นยังต้องเรียนรู้การตัดกระดาษแบบจีนที่สืบทอดต่อกันมาเป็นรุ่นๆ จนมีคำกล่าวว่าหญิงสาวที่ดีนั้นต้องสามารถตัดกระดาษได้อย่างเชี่ยวชาญ โดยจะต้องเริ่มเรียนรู้การตัดกระดาษ ตั้งแต่ยังเป็นเด็ก โดยเริ่มฝึกจากภาพเขียนที่ตนเองคุ้นเคย ภาพธรรมชาติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปลา นก แมลงต่างๆ ดอกไม้ ต้นไม้ สัตว์สี่เท้าต่างๆ เป็นต้น จนในที่สุดก็สามารถตัดภาพได้ตามที่ตนเองจินตนาการโดยไม่ต้องใช้แบบอีกต่อไป

ที่มา:
1. *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเทศจีน สำนักพิมพ์ Higher education press*
2. *http://baike.baidu.com/view/25552.htm?fr=ala0_1_1*

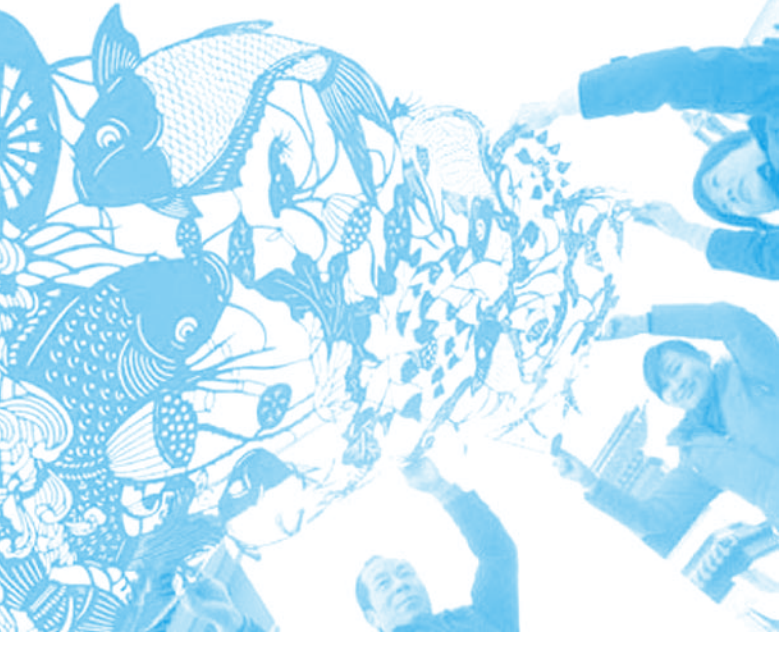

การสอบวัดระดับภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ

วีรยุทธ พจน์เสถียรกุล
ผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย
โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม ส.ส.ท.

ต่อ จากฉบับที่ 163

ในวารสาร TPA News ฉบับที่ 163 ประจำเดือนกรกฎาคม 2553 ได้กล่าวถึงการสอบวัดระดับภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ที่ภาษาไทยของเราเองก็มีการจัดสอบวัดระดับความรู้ภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติเช่นกัน โดยมีหน่วยงานที่จัดสอบ 4 สำนักด้วยกันซึ่งในฉบับ 163 ที่ผ่านมานั้นได้แนะนำให้ทุกท่านได้รู้จักการสอบประเภทนี้กันไปแล้ว 2 หน่วยงานด้วยกัน ฉบับนี้จึงขอนำอีก 2 หน่วยงานที่เหลือมาแนะนำให้ทุกท่านได้รู้จักกัน

3. Practical Thai Language Proficiency Test

เริ่มจัดสอบตั้งแต่ปีพ.ศ.2547 โดย TLS Group มุ่งจัดสอบเพื่อชาวญี่ปุ่นเท่านั้น จัดสอบปีละสองครั้งทั้งในประเทศไทยและในประเทศญี่ปุ่น แบ่งเป็น 5 ระดับแจกแจงตามความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ดังนี้ คือ

1. **ระดับ 5 (ง่ายที่สุด)** สามารถอ่านเขียนภาษาไทยขั้นต้นที่เขียนด้วยอักษรคะตะกะนะและอักษรโรมันได้ (ไม่มีการใช้อักษรไทยในระดับนี้) และสนทนาเบื้องต้นได้
2. **ระดับ 4** อ่านเขียนภาษาไทยขั้นต้นที่เขียนด้วยอักษรไทยได้และสนทนาเบื้องต้นได้
3. **ระดับ 3 (ประถมศึกษาชั้นปีที่ 2)** เข้าใจภาษาไทยขั้นพื้นฐานเพียงพอที่จะใช้ชีวิตที่เมืองไทยได้ ถ่ายทอดความคิดของตัวเองได้ อ่านสิ่งที่เขียนด้วยภาษาไทยง่ายๆ ได้
4. **ระดับ 2 (ประถมศึกษาชั้นปีที่ 4)** เข้าใจภาษาไทยที่จำเป็นในการใช้ชีวิตในสังคม อ่านข้อเขียนง่ายๆ ในหนังสือพิมพ์ได้ เป็นล่าม หรือนักแปลภาษาไทยระดับต้นได้
5. **ระดับ 1 (ยากที่สุด เทียบเท่ามัธยมศึกษาปีที่ 1)** มีความสามารถภาษาไทยระดับสูง สามารถเป็นล่ามและนักแปลภาษาไทยได้

(แหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์ของ TLS Group http://www.thaigokentei.com/index_mondai.html)

จุดเด่นของการสอบประเภทนี้ คือ ข้อสอบไม่ยากเกินไปและเป็นมิตรกับผู้เข้าสอบ ข้อสอบระดับที่ง่ายที่สุดคือระดับ 5 นั้นผู้เข้าสอบไม่จำเป็นต้องรู้ตัวอักษรไทยเลยแม้แต่นิดเดียวก็เข้าสอบได้ อีกทั้งเกณฑ์การแบ่งระดับก็ใช้เกณฑ์ผสมระหว่างการมองภาษาไทยในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศและการมองภาษาไทยสำหรับนักเรียนคนไทย

4. TPA Thai Language Proficiency Test

ข้อสอบนี้จัดทำขึ้นโดยโรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น (ส.ส.ท.) ถือว่าเป็นน้องใหม่ที่สุดในวงการจัดสอบวัดระดับภาษาไทย เริ่มจัดสอบตั้งแต่ปี พ.ศ.2551 อันที่จริงแล้วโรงเรียนฯ ไม่ได้มุ่งจัดสอบเฉพาะชาวญี่ปุ่นเท่านั้น แต่ว่าครอบคลุมถึงชาวต่างชาติไม่ว่าชาติใดก็ตามที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยในฐานะเป็นเจ้าของภาษา แต่เนื่องจากโรงเรียนฯ ยังมีภาพลักษณ์เกี่ยวกับญี่ปุ่นอยู่ จึงยังมีแต่ชาวญี่ปุ่นมาสมัครสอบกัน แบ่งเป็น 3 ระดับแจกแจงตามความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ ดังนี้

1. **ระดับต้น** เข้าใจไวยากรณ์พื้นฐาน สามารถเข้าใจบทสนทนาพื้นฐาน เช่น การทักทาย หรือการแนะนำตัวได้ รวมทั้งเข้าใจข้อเขียนง่ายๆ ได้ เกณฑ์คำศัพท์ที่ควรรู้ คือ ประมาณ 600 คำ ในการสอบระดับนี้ควรเรียนภาษาไทยมาไม่ต่ำกว่า 200 ชั่วโมง
2. **ระดับกลาง** สนทนาโดยใช้ภาษาไทยที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในสังคมได้โดยไม่ลำบากนัก เข้าใจรูปประโยคซับซ้อนที่ไม่มีการใช้คำศัพท์เฉพาะทางได้ ฟังภาษาไทยได้เข้าใจ เกณฑ์คำศัพท์ที่ควรรู้ คือ ประมาณ 2,000 คำ ในการสอบระดับนี้ควรเรียนภาษาไทยมาไม่ต่ำกว่า 400 ชั่วโมง
3. **ระดับสูง** สามารถอ่านคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารและเข้าใจคำศัพท์เฉพาะทาง อย่างรัฐศาสตร์ หรือเศรษฐศาสตร์ได้ ใช้ภาษาไทยในการทำงานได้อย่างแตกฉาน เกณฑ์คำศัพท์ที่ควรรู้ คือ ประมาณ 4,500 คำ ในการสอบระดับนี้ควรเรียนภาษามาไม่ต่ำกว่า 600 ชั่วโมง

(แหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์ของ ส.ส.ท. http://www.tpa.or.th/slc/tpathaitest.html)

ทั้งนี้ทีมวิชาการของโรงเรียนฯ มีความมุ่งมั่นที่จะยกระดับการสอบภาษาไทยให้มีมาตรฐานเทียบเท่ากับการสอบวัดระดับภาษาต่างๆ โดยจะพยายามนำเอาพื้นฐานประสบการณ์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและการพัฒนาตำราภาษาไทยมาใช้เพื่อปรับปรุงการสอบนี้ให้เป็นการสอบที่ได้รับการยอมรับแพร่หลายมากขึ้น